

**«6D051700-Инновациялық менеджмент» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесіне іздену үшін ұсынылған  
Пазилов Галимжан Абдирасоловичтің «Тоқыма өнеркәсібі кәсіпорындарының инновациялық белсенділігін басқару»  
тақырыбындағы диссертациялық жұмысына ресми рецензенттің  
**СЫН-ПІКІРІ****

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:  1) Диссертация мемлекет бюджетінен жағдайдағы бағдарламалардың жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атавы мен нөмірі); 2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атавы); 3) Диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жаңындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету)	Зерттеу тақырыбы ғылымның дамуының басым бағытына <b>сәйкес келеді</b> және теориялық-практикалық жағынан бүтінгі таңдағы ете өзекті тақырыпта орындалған. Қазақстан Республикасында индустримальық-инновациялық даму бойынша жүргізіліп жатқан ішшаралармен тікелей байланысты екендігін айуга болады. Атап айттын болсақ, Қазақстан Республикасын индустримальық-инновациялық дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасына және Қазақстан Республикасын 2020 жылға дейінгі инновациялық даму тұжырымдамасына сәйкестігі аныкталды.  Диссертация ғылым дамуының келесі басым бағыттарына сәйкес келеді: 1) Қазақстан Республикасын индустримальық-инновациялық дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы; 2) Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі инновациялық даму тұжырымдамасы; 3) «Жаңа жағдайдағы Қазақстан: іс-кимыл кезеңі», Мемлекет Басшысы Қ.Токәевтың 2020 жылғы 1 күркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауы
2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін <u>косады</u> /коспайды, ал оның маңыздылығы <u>ашылған</u> /ашылмаған.	Диссертациялық жұмыс ғылымға <u>елеулі үлес қосады</u> және оның маңыздылығы жақсы <u>ашылған</u> . Диссертациялық зерттеудің нәтижелері «AZALA Cotton» ЖШС-ның тәжірибесінде пайдалануға енгізілген және енгізу актісімен расталған.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) <u>жоғары</u> ; 2) орташа; 3) тәмен; 4) өзі жазбаган	Диссертациялық жұмыс автормен өздігінен <u>жоғары</u> деңгейде жазылған. Автордың өз бетінше жүргізген зерттеулері және ғылымға қосқан жеке үлесін диссертация тақырыбы бойынша жазылған 9 ғылыми мақалаларының мағынасынан байқауга болады.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негізdemесі: 1) негізделген;	Диссертация тақырыбы <b>өзекті</b> және <b>негізделген</b> . Қазақстан Республикасын индустримальық-инновациялық дамытудың 2020-2025

		<p>2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген.</p>	<p>жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында ішкі және сыртқы нарыктарда сұраныска ие өнделген тауарлардың өндіріс көлемін ұлгайту және номенклатурасын көңеңту, өңдеуші өнеркәсіп салаларын технологиялық дамыту және цифрландыру басты міндет етіп койылған. Бұл міндеттерді орындау отандық тоқыма кәсіпорындарының инновациялық белсенділігін арттырып, олардың басекеге кабілетті өнімдерді өндіруіне оң ықпал етеді. Сондықтанда отандық тоқыма өнеркәсібі кәсіпорындарының инновациялық белсенділігін басқаруға бағытталған зерттеулер диссертация тақырыбының өзектілігін айқындауды.</p>
		<p>4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындауды</p> <p>1) айқындауды;</p> <p>2) жартылай айқындауды;</p> <p>3) айқындаамайды</p>	<p>Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындауды. Жұмыстың мазмұны қойылған мақсат пен міндеттерге сәйкес құрылымдалған. Сонымен қатар жұмыстың мазмұнындағы бөлімдер бойынша қарастырылған бөлімшелер де толығымен сәйкес жазылған.</p>
		<p>4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді:</p> <p>1) сәйкес келеді;</p> <p>2) жартылай сәйкес келеді;</p> <p>3) сәйкес келмейді</p>	<p>Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді. Диссертациялық зерттеудің тақырыбы бойынша мақсаты айқын. Зерттеу мақсатына сәйкес диссертациялық жұмыста нақты міндеттерді шешу көзделген. Докторант жұмыстың мақсатына сәйкес қойылған міндеттерді шешу арқылы ғылыми нәтижелерге кол жеткізген.</p>
		<p>4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылымы логикалық байланысқан:</p> <p>1) толық байланысқан;</p> <p>2) жартылай байланысқан;</p> <p>3) байланыс жоқ</p>	<p>Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылымы логикалық толық байланысқан. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылымы өзара үйлесімді сипатта, реттілікті сактай отырып орындалған. Диссертациялық жұмыс теориялық, тәжірибелік кезекарас жағынан жан-жақты зерттеліп, нәтижесінде тоқыма өнеркәсібі кәсіпорындарының инновациялық белсенділігін басқаруды жетілдіру бойынша жана тұжырымдар мен корытындылар ұсынылған.</p>
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	<p>4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:</p> <p>1) сыни талдау бар;</p> <p>2) талдау жартылай жүргізілген;</p> <p>3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген</p>	<p>Сыни талдау бар. Докторант ұсынған тұжырымдар кәсіпорындардың инновациялық белсенділігі бойынша халықаралық ұйымдардың нұсқаулықтары және республикалық деңгейде қабылданған нормативтік құжаттарды сыни тұрғыдан талдай отырып және отандық тоқыма кәсіпорындарында сауалнама жүргізу, олардың көрсеткіштері мен статистикалық мәліметтерді талдау нәтижелеріне негізделген.</p>
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	<p>5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма?</p>	<p>Ғылыми нәтижелер мен қағидаттарды жартылай жаңа деп бағалауга болады. Докторанттың «Кәсіпорынның инновациялық</p>

		<p>1) толығымен жана;  <u>2) жартылай жана (25-75% жана болып табылады);</u>  3) жана емес (25% кем жана болып табылады)</p>	<p>белсенділігі» түсінігіне берген анықтамасы халықаралық ұйымдардың нұсқаулықтары және республикалық деңгейде қабылданған нормативтік құжаттар, отандық және шетелдік авторлардың ғылыми еңбектеріне шолу жасап, талдау жүргізу нәтижесінде калыптасқан және толығымен жана болып табылады. Сонымен қатар корреляциялық-регрессиялық талдаулар нәтижесінде тоқыма өнеркәсібі кәсіпорындарының ерекшеліктерине сәйкес олардың инновациялық белсенділігіне асер етегін негізгі факторлар <u>толығымен жана</u> болып табылады. Ал тоқыма кәсіпорындарының инновациялық белсенділігін басқарудың тиімділігін арттыру бойынша ұсынылған кешенді көрсеткіштер, отандық тоқыма кәсіпорындарының инновациялық белсенділігін басқаруды жетілдіру бойынша бейімделген үлгісі <u>жартылай жана</u> деп бағаланады.</p>
		<p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жана болып табыла ма?</p> <p><u>1) толығымен жана;</u>  2) жартылай жана (25-75% жана болып табылады);  3) жана емес (25% кем жана болып табылады)</p>	<p>Диссертацияның қорытындылары толығымен жана болып табылады. Өйткені бұл диссертациялық жұмыс Қазақстандағы тоқыма кәсіпорындарының инновациялық белсенділігін басқару саласындағы алғашқы жұмыс болып табылады.</p>
		<p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жана және негізделген бе?</p> <p><u>1) толығымен жана;</u>  2) жартылай жана (25-75% жана болып табылады);  3) жана емес (25% кем жана болып табылады)</p>	<p>Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері <u>толығымен жана және негізделген</u>. Автор зерттеулер нәтижесінде ұсынған тұжырымдар тоқыма өнеркәсібі кәсіпорындарының инновациялық белсенділігін басқарудың теориялық-әдістемелік және тәжірибелік негіздерінің дамуына жеке улесін көрсетеді.</p>
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	<p>Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қараганда ауқымды дәлелдемелерде <u>негізделген/негізделмеген (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)</u></p>	<p>Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қараганда ауқымды дәлелдемелерде <u>негізделген</u>. Шетелдік және отандық зерттеушілердің ғылыми еңбектері, нақты статистикалық мәліметтер, зерттеу объектілерінің жылдық есептік мәліметтері, сонымен қатар сауалнама жүргізу арқылы алынған мәліметтерді талдай отырып барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қараганда ауқымды дәлелдемелерде негізделген.</p>
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	<p>Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет:</p> <p>7.1 Қағидат дәлелденді ме?</p> <p><u>1) дәлелденді;</u>  2) шамамен дәлелденді;</p>	<p>Докторант қорғауға келесі негізгі тұжырымдарды көрсеткен: 1-тұжырым. Халықаралық ұйымдар тарапынан қабылданған нұсқаулықтарды, республикалық деңгейде қабылданған нормативтік құжаттарды, шетелдік және отандық ғылыми еңбектерді зерделеу негізінде кәсіпорынның инновациялық белсенділігі үгымына</p>

	<p>3) шамамен дәлелденбеді;</p> <p>4) дәлелденбеді</p> <p><b>7.2 Тривиалды ма?</b></p> <p>1) ия;</p> <p><u>2) жоқ</u></p> <p><b>7.3 Жаңа ма?</b></p> <p><u>1) ия;</u></p> <p>2) жоқ</p> <p><b>7.4 Қолдану деңгейі:</b></p> <p>1) тар;</p> <p>2) орташа;</p> <p><u>3) кен</u></p> <p><b>7.5 Мақалада дәлелденген бе?</b></p> <p><u>1) ия;</u></p> <p>2) жоқ</p>	<p>авторлық аныктама;</p> <p><b>7.1 Қағидат дәлелденді ме?</b></p> <p>1) <u>дәлелденді;</u></p> <p>2) шамамен дәлелденді;</p> <p>3) шамамен дәлелденбеді;</p> <p>4) дәлелденбеді</p> <p><b>7.2 Тривиалды ма?</b></p> <p>1) ия;</p> <p><u>2) жоқ</u></p> <p><b>7.3 Жаңа ма?</b></p> <p><u>1) ия;</u></p> <p>2) жоқ</p> <p><b>7.4 Қолдану деңгейі:</b></p> <p>1) тар;</p> <p>2) орташа;</p> <p><u>3) кен</u></p> <p><b>7.5 Мақалада дәлелденген бе?</b></p> <p><u>1) ия;</u></p> <p>2) жоқ</p> <p>1. Кәсіпорынның инновациялық белсенділігін басқару, бәсекеге кабілеттілікті арттыру факторы ретінде // «Өмір сүру сапасын арттыру контекстіндегі инновациялық-кәсіпкерлік білім беру» атты Халықаралық ғылыми-практикалық конференцияның материалдары. – Алматы: Тұран университеті, 2018. Б.147-152.</p> <p>2. Управление инновационной активностью текстильных предприятий Казахстана // Технология текстильной промышленности. – 2019. №1. –С. 135-142.</p> <p>2-тұжырым. Тоқыма кәсіпорындарының инновациялық белсенділілігін басқаруда инновация түрлері бойынша инновациялық белсенділік көрсеткіштерінің әзірленуі;</p> <p><b>7.1 Қағидат дәлелденді ме?</b></p> <p>1) <u>дәлелденді;</u></p> <p>2) шамамен дәлелденді;</p> <p>3) шамамен дәлелденбеді;</p> <p>4) дәлелденбеді</p> <p><b>7.2 Тривиалды ма?</b></p> <p>1) ия;</p> <p><u>2) жоқ</u></p> <p><b>7.3 Жаңа ма?</b></p>
--	--	---

1) ия;

2) жок

7.4 Қолдану деңгейі:

1) тар;

2) орташа;

3) кен

7.5 Мақалада дәлелденген бе?

1) ия;

2) жок

1. Токыма өнеркәсібі кәсіпорындарының инновациялық белсенділігі және оны бағалаудың кешенді көрсеткіштері // Экономика: стратегия және практика. – 2020. -№ 2 (15). –Б. 79-93.

2. Токыма кәсіпорындарына басқарушылық инновацияларды енгізуудің құралдары // VI Халықаралық Фараби оқулары аясында Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың 85 жылдығына, Экономика және бизнес Жоғары мектебінің 70 жылдығына арналған «Қазақстан мультиполлярлық әлемде: экономикалық сценарийлер» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. – Алматы: Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2019. – Б. 112-118.

3-түжірым. Токыма өнеркәсібі кәсіпорындарының инновациялық белсенділігіне әсер етегін факторларды анықтау;

7.1 Қағидат дәлелденді ме?

1) дәлелденді;

2) шамамен дәлелденді;

3) шамамен дәлелденбеді;

4) дәлелденбеді

7.2 Тривиалды ма?

1) и;

2) жок

7.3 Жаңа ма?

1) ия;

2) жок

7.4 Қолдану деңгейі:

1) тар;

2) орташа;

3) кен

7.5 Мақалада дәлелденген бе?

1) ия;

2) жок

1. Factors affecting innovative activity of textile enterprises in Kazakhstan // Economic Herald of State Higher Educational Institution «Ukrainian State University of Chemical Technology». – 2020. - №2(12). –P. 58-66.

2. ҚР тоқыма өнеркәсібі қасіпорындарының инновациялық белсенділігін басқарудың тиімділігін арттыру // ҚазҰУ Хабаршысы, Экономика сериясы. – 2019. - №1 (127). – Б. 22-32.

4-тұжырым. Тоқыма қасіпорындары деңгейінде инновациялық белсенділікті басқаруды жетілдіру бойынша ұсыныстарының берілуі 7.1 Қағидат дәлелденді ме?

- 1) дәлелденді;
- 2) шамамен дәлелденді;
- 3) шамамен дәлелденбеді;
- 4) дәлелденбеді

7.2 Тривиалды ма?

- 1) ия;
- 2) жоқ

7.3 Жаңа ма?

- 1) ия;
- 2) жоқ

7.4 Қолдану деңгейі:

- 1) тар;
- 2) орташа;
- 3) кен

7.5 Мақалада дәлелденген бе?

- 1) ия;
- 2) жоқ

1.Жаһандық бәсекелестік жағдайында тоқыма қасіпорындарының инновациялық белсенділігін арттыру // «Жаһандық пандемия сын-қатерлері жағдайындағы ұлттық экономикалардың қазіргі тенденциялары мен даму перспективалары» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының енбектер жинағы. – Нұр-Сұлтан: Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2020. – Б. 87-92.

2. Тоқыма өнеркәсібі қасіпорындарының инновациялық белсенділігін басқару моделі // Central Asian Economic Review. – 2021. -№ 2 (137). –Б. 42-54. doi.org/10.5282/2224-5561-2021-2-42-54.

3. Textile industry: issues of managing the growth of innovative activity in enterprises // Polish journal of management studies. – 2020. –

			vol. 21. - № 1. – Р. 297-315.
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	<p>8.1 Әдістеменің тандауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған</p> <p>1) ия; 2) жок</p> <p>8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды колдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманы әдістері мен деректердің өндеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған:</p> <p>1) ия; 2) жок</p> <p>8.3 Теориялық корытындылар, модельдер, аныкталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді):</p> <p>1) ия; 2) жок</p> <p>8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен <u>расталған</u> / ішінara <u>расталған</u> / <u>расталмаган</u></p> <p>8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға <u>жеткілікті</u>. Тоқыма өнеркәсібі кәсіпорындарының инновациялық белсенділігін басқару тақырыбында отандық және шетелдік ғалымдардың еңбектері жан-жақты зерттеліп, диссертациялық жұмысты орындауда пайдаланылған. Пайдаланылған әдебиеттер тізіміндегі барлық дереккөздерге сілтеме жасалған.</p>	<p>Диссертациялық жұмыста қолданылған әдістер мен әдіснамалар нақты жазылған. Докторант зерттеулерін талдау мен синтездеудің жалпы ғылыми әдістері, салыстыру, ғылыми зерттеулер нәтижелерін жалпылау, саралтамалық бағалау, корреляциялық және регрессиялық талдау, тікелей бақылау және сауалнама жүргізу әдістері негізінде жүргізілген.</p> <p>Диссертациялық жұмыс нәтижелері заманауы ғылыми зерттеу мен компьютерлік технологиялар көмегімен ақпараттарды өңдеу және ұсыну әдістері негізінде алынған. Тоқыма кәсіпорындарының инновациялық белсенділігіне әсер ететін факторларды анықтауда корреляциялық-регрессиялық талдау бойынша есептеулер Microsoft Excel мәліметтерді талдау құралдары көмегімен жүргізілген. Сонымен кatar салыстырмалы артықшылық индексін (RCA) есептеуде World Integrated Trade Solution бағдарламасын пайдаланған.</p> <p>Теориялық корытындылар мен модельдер эксперименттік зерттеулермен <u>дәлелденген және расталған</u>. Автор ұсынған тоқыма өнеркәсібі кәсіпорындарының инновациялық белсенділігін басқару әдістемесі отандық «AZALA Cotton» ЖШС-ның тәжірибесінде пайдалануға енгізілген және енгізу актісімен расталған.</p> <p>Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен <u>расталған</u>. Диссертациялық жұмыс нәтижелерінің сенімділігі мен дәлелдену ғылыми әдебиеттерге, заңнамалық құжаттарға, мемлекеттік бағдарламаларға сілтемелер жасау арқылы расталған.</p>
9	Практикалық құндылық принципі	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар:	<p>1) ия; 2) жок</p> <p>Диссертациялық жұмыстың теориялық маңызы бар. Зерттеу нәтижелерін жогары оку орындарында «Инновациялық менеджмент», «Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесіндегі</p>

			инновациялар» және «Инновациялық компанияның стратегиялық дамуы» курстары бойынша оку үдерісінде пайдалануға болады.
	9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нағайелерді практикада колдану мүмкіндігі жоғары: 1) ия; 2) жок		Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нағайелерді практикада колдану мүмкіндігі жоғары. Диссертациялық жұмыстың негізгі нағайелері мен корытындыларын токыма өнеркәсібі кәсіпорындарының бәсекеге қабілеттілігін арттыруда жауапты мемлекеттік органдар және ұйымын басшылары мен менеджерлері колдана алады. Сонымен катар алдағы уақытта басқа да өнеркәсіп кәсіпорындарында олардың инновациялық белсенділігін анықтауда және инновациялық белсенділігін басқару бойынша нақты шешімдер кабылдауда колданылуы мүмкін.
	9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады? 1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)		Практикалық ұсыныстар толығымен жаңа болып табылады. Бұл отандық «AZALA Cotton» ЖШС-ның тәжірибелінде пайдалануға енгізілген және енгізу актісінен зерттеу нағайелері расталған.
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Диссертациялық жұмыстың Академиялық жазу және рәсімдеу сапасы жоғары. Мемлекеттік стандарттарға сәйкес келеді және мәтіні түсінікті ғылыми тілде жазылған.

Диссертациялық жұмыстың мазмұны зерттеудің максаты мен міндеттеріне сәйкес келеді. Аяқталған ғылыми жұмыс болып табылады және колданбалы ғылыми-тәжірибелік нағайелерден тұрады.

Жұмыс Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Білім және ғылым саласында сапаны қамтамасыз ету комитетінің философия докторы (PhD) дәрежесін алуға диссертацияларға койылатын талантарына сәйкес орындалған.

Пазилов Галимжан Абдирасоловичтің дайындаған «Токыма өнеркәсібі кәсіпорындарының инновациялық белсенділігін басқару» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы ашық коргауға ұсынылады, ал оның авторы «6D051700-Инновациялық менеджмент» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін беруге лайыкты.

**Ресми рецензент:**

Экономика ғылымдарының докторы,  
Алматы технологиялық университетінің  
«Экономика және менеджмент» кафедрасының профессоры



Ресми рецензент  
Г.К. Джолдасбаева